цією. Правові застереження як конкретний прийом юридичної *техніки* виступають повноправним елементом системи забезпечення дії права [1, с. 7] – соціально обумовлена умова, яка має спеціальну нормативно-лексичну форму (заява, положення), частково змінює зміст або об'єм дії норми права, створює новий правовий режим, виступає формою погодження інтересів і породжує певні юридичні наслідки. Форми нормативного вираження правових застережень – словосполучення, терміни і логіко-мовні конструкції, за допомогою яких в нормативно-правовому акті виражаються правові застереження. До основних форм нормативного вираження правових застережень відносять наступні: *"як правило", "крім випадків", "за винятком", "маючи на увазі", "у порядку, передбаченому процесуальним законом", "незалежно від", "у деяких випадках", "при необхідності", "як мінімум", "у необхідних межах"* [3, с. 39].

У перспективах дослідження актуальним є аналіз деривації юридичного тексту в аспекті текстотворення на рівні комунікативного членування: вивчення динамічних характеристик тексту.

1. Почепцов Г. Г. Избранные труды по лингвистике: [монография] / Г. Г. Почепцов. – Харьков: ХНУ им. В.Н. Каразина, 2009. – 556 с.

2. Шведова Н. Местоимение и смысл : Класс русских местоимений и открываемые ими смысловые пространства / Н. Ю. Шведова; РАН. Отд-ние лит. и яз. Ин-т рус. яз. им. В. В. Виноградова. – М., 1998. –176 с.

3. Шугрина Е. С. Техника юридического письма : [учеб.-практ. пособие] / Е. С. Шугрина. – М., 2000. – 272 с.

4. Шутак И. Д. Теория и практика оговорок в праве : система понятий. Терминологический словарь / И. Д. Шутак. – СПб : Санкт-Петербургский университет МВД России; Алетейя, 1999. – 203 с.

Черепахіна Анастасія Віталіївна,
студентка Навчально-наукового інституту
заочного навчання та підвищення кваліфікації

Науковий керівник – доцент кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін
кандидат філологічних наук
Кізіль Марина Анатоліївна

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

ЩОДО ПОНЯТТЯ ОБЛІКУ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ У СИСТЕМІ СУЧАСНОЇ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ

Поняття компетентнісного підходу набуло поширення у зв'язку з дискусіями про проблеми та шляхи модернізації вітчизняної освіти. Мета модернізації полягає у створенні механізму сталого розвитку системи освіти,

забезпечення її відповідності викликам XXI століття, соціальним і економічним потребам країни, запитам особистості, суспільства, держави. Звернення до компетентнісного підходу пов'язано з прагненням визначити необхідні зміни в правовій освіті, обумовлені змінами, що відбуваються в суспільстві.

Компетентнісний підхід як основа оновлення правової освіти поєднує в собі інтелектуальну і навичкову складові освіти. Ці складові виступають найчастіше в незв'язаному вигляді, коли знання повідомляються у відриві від їх застосування в практичних ситуаціях. У поняття компетентність закладена нова ідеологія інтерпретації змісту освіти, що формується від результату.

Одним з основних принципів існуючого освітнього стандарту – є облік компетентнісного підходу.

Компетенція – це узагальнена характеристика, яка дозволяє визначити готовність юриста використовувати отримані знання, досвід, уміння, реалізовувати особистісні якості для здійснення успішної професійної діяльності в певній професійній області.

Він являє собою концепцію організації навчального процесу, в якій в якості мети навчання виступає оволодіння сукупністю необхідних компетенцій для того, хто навчається як майбутнього фахівця, а як засіб досягнення мети – модульне побудова структури і змісту професійної освіти.

У тлумачних словниках термін «компетентність» визначається як поінформованість, обізнаність, авторитетність [1, с. 560].

Компетенція - це здатність застосовувати знання, вміння та особистісні якості для успішної роботи в певній галузі. Вона являє собою інтегральну характеристику учня, тобто динамічну сукупність його знань, умінь, навичок, здібностей і особистих якостей, яку він зобов’язаний продемонструвати після завершення частини або всієї освітньої програми. Вони підрозділяються на загальнокультурні і професійні [2, с. 28].

Так, майбутній юрист у процесі навчання готується до наступних видів професійної діяльності: нормотворчої, правозастосовної, правоохоронної, експертно-консультаційної та педагогічної. Отже, вирішуються такі професійні завдання, як: участь у підготовці нормативно-правових актів (у процесі нормотворчої діяльності); обгрунтування і прийняття в межах посадових обов'язків рішень, а також вчинення дій, пов’язаних з реалізацією правових норм; складання юридичних документів (у процесі правозастосовчої діяльності); забезпечення законності, правопорядку, безпеки особистості, суспільства і держави; охорона громадського порядку; попередження, припинення, виявлення, розкриття і розслідування правопорушень; захист приватної, державної, муніципальної та іншої форм власності (у процесі правоохоронної діяльності); консультування з питань права; здійснення правової експертизи документів (у процесі експертно-консультаційної діяльності); а також викладання правових дисциплін; здійснення правового виховання (у процесі педагогічної діяльності).

Кінцевий результат формування компетентного фахівця в галузі права визначається рівнем розвитку правової культури особистості і в кінцевому підсумку самого суспільства. Студенти володіють різними індивідуальними психологічними особливостями, які обумовлюють ефективність навчальної діяльності, їх взаємодію з колегами і викладачами. Особливе значення в світлі цього набуває проблема сформованості у них творчого ставлення до професійної діяльності виховно-освітньому процесі. Освіта визначає рівень культури студента і служить інтелектуальною основою для якісного засвоєння професійних і спеціальних знань [3, с. 61].

Робота викладачів вищої школи повинна бути спрямована на вирішення завдання формування високопрофесійної та творчої особистості. Це передбачає виховання у студентів вміння творчо ставитися до навчання, а в подальшому і в роботі.

Основним критерієм оцінки якості освіти в даний час виступає професійна компетентність випускника юридичного вузу. Метою освітнього процесу на сьогоднішній день є формування професійних компетенцій у студентів юридичних вузів за рахунок прояву і розширення, як індивідуальних так інтелектуальних якостей. У той же час компетентнісний підхід не заперечує академічного, а лише поглиблює, розширює, доповнює його, орієнтуючи студента – майбутнього фахівця на формування ключових компетенцій, які просто необхідні на сучасному ринку праці. Це означає, що освітня система повинна бути спрямована на формування і спеціальних здібностей – організаторські навички, комунікабельність, підприємливість, інформаційність, вміння виходити зі складних, часом критичних ситуацій.

На наш погляд, система навчання і виховання в тому вигляді, в якому вона існує, повинна бути націлена не тільки на викладання знання того чи іншого предмета, але, перш за все, вчити студента способом ефективного використання знань у майбутній професійній діяльності, тобто формувати у студентів творче ставлення у своїй професійній діяльності, знаходити нестандартні, оригінальні рішення тих проблем і завдань, які постають на професійному шляху фахівця.

Щоб виробити у студента творче ставлення, необхідно створити ряд умов. І, перш за все, це любов і інтерес до своєї справи, до своєї професії; постійне підвищення освітнього та професійного рівня.

---

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови / [уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел]. – К. ; Ірпінь : ВТФ „Перун”, 2009 – 1736 с.

2. Ільязова М.Д. Компетентність, компетенція, кваліфікаія - основні напрямки сучасних досліджень / М.Д. Ільязова / / Наукові дослідження в освіті. - 2008. - № 1. - С. 28 -31.

3. Таова А.А. Компетентнісний підхід у процесі підготовки юристів / А.А. Таова / / Наукові проблеми гуманітарних досліджень. - 2008. - № 6 .- С. 59-64